

מסורת הש"ס

ואלו מגלחין פרק שלישי מועד קטן

יח.

עין משפט
גר מצוה

פא א ב מ' פ' מה' אכל הלכ' ב כמג עשין דנכנ' ב טושי' יד ט' ש' טפ' : פא ג מ' פ' מה' אכל הלכ' ב כמג עשין דנכנ' ב טושי' יד ט' ש' טפ' : פא ד מ' פ' מה' אכל הלכ' ב כמג עשין דנכנ' ב טושי' יד ט' ש' טפ' : פא ה מ' פ' מה' אכל הלכ' ב כמג עשין דנכנ' ב טושי' יד ט' ש' טפ' : פא ו מ' פ' מה' אכל הלכ' ב כמג עשין דנכנ' ב טושי' יד ט' ש' טפ' : פא ז מ' פ' מה' אכל הלכ' ב כמג עשין דנכנ' ב טושי' יד ט' ש' טפ' : פא ח מ' פ' מה' אכל הלכ' ב כמג עשין דנכנ' ב טושי' יד ט' ש' טפ' : פא ט מ' פ' מה' אכל הלכ' ב כמג עשין דנכנ' ב טושי' יד ט' ש' טפ' : פא י מ' פ' מה' אכל הלכ' ב כמג עשין דנכנ' ב טושי' יד ט' ש' טפ' :

מוסף רש"י

שורפין חסיד. חסיד דקדק מניק. שפוקין אילת למתת הדרי ומגלו וזה יו"ט. מי שאין לו אלא חלוק אחד. דלא כפילא דלא מנכח מפי המיתה, ואפילו ככח לפני המועד מיתר לככח. חסיד (תענית כס.).

רבינו חננאל

הלכתא כ"י יומי במועד ובאבל. לא שנו צפרנים בדין לא שנו צפרנים דרגל. אמר רב ובגוסטר אחר. אמר רב שפן הוה קאינא קמיה דר' יוחנן כ"י מרשא. וזויתיה דשקלינהו ורוקינהו. ש"מ תלת. ש"מ מותר לישול צפרנים במועד. ואין מושקלינהו בשניה. וי"מ כהם משום טיאוט. וי"מ מרוקינהו. מותר לזרוק. והתניא בי דברים נאמרו בצפרנים. קובין צדיק. שורפין חסיד. וזרקו רשע. מאי טעמא. שמא עתבר אשה עוברת ליהון ותפיל. ופרקינא אשה כי מדרשא ובי שכיחא. וכי תימא מגין דמכששו ושיו להו לבראי. כיון דאשתו אישתי. אמר רב. וזג בא לפני רבי ובקשו ממנו מהו לישול צפרנים. והתיר להם. ושמאל אמר רב ששית שפה בקשו ממנו. והתיר להם. ואסיקנא. ששית שפה מותר לזרוק. כלומר. שפה צריכה כולה תקון שרי. אבל מקצתה לא. או הנחה כל שהיא מעשבת. פי' אם עשה שפמו והניח מקצתו שינו עשוי. מותר לישול. כי מעכבתי באפילו ויבטיחא בה. אמר רב נחמן לרבי שפה כי הנחה מעכבת דמי לי. ואלו כולם שאפרגו בתוך שלשים יום. אבל בשבעת ימי האבל אסור בכולו. שמואל נכנס לבקר פנחס אחיו בימי אבלו. וראה צפרני גדולים. אמר ליה. אמאי לא שקלינת ליה. אמר ליה אילו כי היה מי הוית מולול כולי האי. והאי כשנגה (שיוצא) מלפני השליש. אירע אבל לשמואל. נכנס פנחס אחיו לבקר. שקלינהו לטופיה חבטינהו באפיה. איל לית לך ברית כרותה לשפתים.

ואיסתייעא מילתא דהדרו. מיהו דלמח מדה טובה מרובה והוה ליה לאחוי הא דלמח עולא בעלמח (וכרמח דף יע. ע"ש) לעולם אל יפתח דרס פיו לשטן שנאמר צמנו דבר ה' **ובגנוסטר** אסור. פי' בערוך (ס) שהוא כלי הממוקן לישול צפרנים וכך שמו ומלשון דגוסטרעל אסור משמע שהיה מתיר בין צמער בין במספרים ולא דוקא צמנים מיהו קאלמר בגמרא רבי יוחנן דשקלינהו צמניו משמע דוקא צמניו שרי ומיהו דלעיל אמרין הלכה כר' יוסי צמער לדברי הכל ושמה רבי יוחנן סבר הלכה כר' יהודה ומפרש טעמא דמחמירין צמער טפי מנאכל * ולא כרז שישא בריה דרב אילי דלמח דברים המותרין בחולו של מועד אסורין בימי אבלו ורבינו חסיד פירש דכס שמומר צמניו כך מותר לישול צפרניו [בזון] מחבירה דכל זה חסוד שניו לענין שבת כפ' המנוגע (שם) דף ע"ד.) ושעמתי כסס רבי שמשון צר אכרסם שחולל צמניו מותר לישול צפרנים לנשים דקמי בירושלמי גבי ועושה אשה כשטייה צמער וחשיב נטולת עשרה וצפרניה וי"ע בהלכות גדולות שני אמרין והאשה מותרת צמנייה עמי לאחר שצעה וגרסה דכאשה נשואה דוקא קאלמר ומיירי במעברת סרק על פניה ועופלה כסיד שהוא משום מכשית שלא תחול על צמנה וכלל אכל צמנסרות ממש אסורה וגם כסס רבינו חיים שמעתי שהיה ממיר טעילת צפרנים צמער והלכות גדולות פוסק (ס) שצעה אסור ובגנוסטר צמניו מותר לאחר שצעה מותר אף בגנוסטר וכל ידענא מנח ליה דנרייתא איירי תוך שצעה אי משום דקמי בימי אבלו הי"ג קמי ימי אבלו גבי גילוח והיינו כי שלשים וקאלמר כסס שאסור לגלח בימי אבלו כך אסור לישול צפרניו בימי אבלו משמע כל שלשים ואי סברי כר' יוסי יתירו לגמרי וי"ל דכסרי כר' יוסי ומסתבר להו דאפילו רבי יוסי היה אוסר בגנוסטרין תוך שצעה ויחיד דמועד או שמה (ו) מעשה דשמואל משמע קת' דשקלינהו לטופיה חבטינהו כאפיה דמיירי תוך שצעה דוקא דנחוק שצעה היה וצמניו היה מדקא אמרין צמר הכי ובגנוסטרין אסור משמע דשמואל לא היה בגנוסטרין ולא אשחמנא דאסר רק תוך שצעה כשהלך רצ פנחס לנחמו: **בקשו** מפניו שפה. יש לפרש על ידי שינוי דומיל דצפרנים וגרסה דהכא פירוש דוקא הרגל דלא שרינן מי שאין לו אלא חלוק אחד שרי לנכנסו צמער אפילו פשע ולא ככסו לפני המועד כך נראה לי ובתוספות מוסק צנה ונראה דגבי אכל לא שרינן שאין לו אלא חלוק אחד דהא אפילו אם היו לו מוכסין אסור ללבוש מה שאין כן כרגל י"ע ככהן ששלמה משמרתו כרגל אם מותר לכנס לתנא דלעיל (דף י"ז) דתנא הוה ואלו אפילו לתנא דין אם חל שלישי להיות צמניו שאסור כחיהה עד הערב ופירש בקונטרס עד הלילה כזון או עד חול המועד כחמין ואינו מותר לרחוק צמניו מיהו כשהלך צמניו שלו כעצב הרגל דאסור לכנס ולרחוק כל היום מותר לכנס כרגל וי"ע אם אמת הוא שמומר מאי טעמא לא תני:

הלכה כרבי יוסי במועד. דממר: אימרת ציה מילתא. פנחס אחיה (ד) פנחס הוא אכל: עייל שמואל לישול ביה טעמא. דלצר על לבו דפנחס: אילו בדדיה הוה. כלומר אילו היה אכל: מי מולולת ביה כולי האי. כאבילות דשקלת לטופר: **מילתא**. אבילות: שקלינהו לטופריה חבטינהו לאפיה. ורקניהו מרוב כעס והדר כמנח להו דווקא רשע: **כרים** כרוסה לשפסוס. דכמיב ונשתחוה ונשוכה אליכס וכן הוה דחורו תרוויי: **סבור** מיניה ידי. מותר בימי אבלו משום דמאס דרגל לא: **גינוסטרין**. מספרים: אין כסס **משום** מיאוס. מדקל ליה כשנייה: **ושדי** ליה לאכראי. וענדה עלייהו איתתא אכראי: כיון דאשפטי. מהוהו דוכחא דהו מעיקרא אשמי ולא מוקי: **ומר** וזערא מפני כנרייתא דבקשו ממנו צפרנים בימי אבלו ולא משמיה דרב יהודה: **ואס** בקשו ממנו כסס היה מתיר להם. כלומר אנה חזינא לדעמיה אי שאלו לגלח השפה היה מתיר להם דאין כסס משום כל תשמיש פלח וקנן (ורקא יט): **מויט** לויט. מסוף אפיה: **אישתי** בראשית כ"ה ז' בגמרא עירין פתנא ומאמר שריקין שחיא דאמר דרבותי דא יתנעו וזאת אר שיליש עאלא בגלולתו אקשא ולמן דר יצבא ויתגרו ושלפ אנשים יקים עליה. ונאל דר די: **אמר** אל פרעה בבקר הוה יצא ומימה נצבת לקראתו על שפת הירא והטמה אישר נהפך לנפש תקח בידך: שבות ו טו

ואם בקשו ממנו שפה התיר להם ושמואל אמר אף בקשו ממנו שפה והתיר להם אמר אביטול ספרא משמיה דרב (פפא) שפה מוויית (א) לוויית אמר רבי אמי ובשפה המעכבת א"ר נחמן בר יצחק לדידי כשפה המעכבת דמי לי ואמר אביטול ספרא משמיה דרב (פפא) פרעה שהיה בימי משה הוא אמה וזקנו אביטול ספרא משמיה דרב (פפא) פרעה שהיה בימי משה אמגושי היה שנאמר יהוה יוצא המימה וגו': ואלו מכבסין במועד הבא ממדינת הים: אמר רב אסי א"ר יוחנן *ימי שאין לו אלא חלוק אחד מותר לכבסו בחולו של מועד מתיב ר' ירמיה אלו מכבסין במועד הבא ממדינת הים כו' הגי אין מי שאין לו אלא חלוק אחד לא אמר ליה ר' יעקב לר' ירמיה אסברה לך מתני' אע"ל דאית ליה תרי ומנפי שלח רב יצחק בר יעקב בר גוריו משמיה דר' יוחנן *כלי פשתן מותר לכבסן בחולו של מועד מתיב רבא (מטפחות הדרים מטפחות הספרים)

לאחר שצעה: **אע"ל** דאית ליה תרי ובשנפי. מלגל משני הכא נמאי עסקין צנלא כינסו לפני חלוק אחד אלא היכא דכנסו לפני הרגל אכל לא כנסו דפסע לא שרי משמע דמי שאין לו אלא חלוק אחד שרי לנכנסו צמער אפילו פשע ולא ככסו לפני המועד כך נראה לי ובתוספות מוסק צנה ונראה דגבי אכל לא שרינן שאין לו אלא חלוק אחד דהא אפילו אם היו לו מוכסין אסור ללבוש מה שאין כן כרגל י"ע ככהן ששלמה משמרתו כרגל אם מותר לכנס לתנא דלעיל (דף י"ז) דתנא הוה ואלו אפילו לתנא דין אם חל שלישי להיות צמניו שאסור כחיהה עד הערב ופירש בקונטרס עד הלילה כזון או עד חול המועד כחמין ואינו מותר לרחוק צמניו מיהו כשהלך צמניו שלו כעצב הרגל דאסור לכנס ולרחוק כל היום מותר לכנס כרגל וי"ע אם אמת הוא שמומר מאי טעמא לא תני:

שנאמר ואני והנני נלכה עד כה ונשתחוה ונשוכה אליכס. ואיסתייעא מילתא דהדרו תרווייהו ואחר. פרעה שהיה בימי משה. הוא אמה וזקנו אמה ופירשתיקו אמה וזר. לקיים הכתוב ושפל אנשים יקים עליה. *ימי שאין לו מכבסין במועד הבא ממדינת הים כו'. אמר ר' אסי אמר ר' יוחנן מי שאין לו אלא חלוק אחד מותר לכבסו בחולו של מועד. ואינו מותר לרחוק צמניו מיהו כשהלך צמניו שלו כעצב הרגל דאסור לכנס ולרחוק כל היום מותר לכנס במועד. ולא תני מי שאין לו אלא חלוק אחד כדדרייהו. ופרקינן (מתני' אע"ג דאית לי תרי) ומנפי שלח רב יצחק בר יעקב בר גוריו משמיה דר' יוחנן *כלי פשתן מותר לכבסן בחולו של מועד מתיב רבא (מטפחות הדרים מטפחות הספרים)

(א) נ"מ לוח. גיב התה כל שמתכנת ר' אמי ונכסה המעכבת. היה גורסת כהני עיני ר' אלעזר תש"ז. (תענית) רבינו דלית סר תקלה"א

(ב) נ"מ לוח. גיב התה כל שמתכנת ר' אמי ונכסה המעכבת. היה גורסת כהני עיני ר' אלעזר תש"ז. (תענית) רבינו דלית סר תקלה"א

(ג) חסיד. חסיד דקדק מניק. שפוקין אילת למתת הדרי ומגלו וזה יו"ט. מי שאין לו אלא חלוק אחד. דלא כפילא דלא מנכח מפי המיתה, ואפילו ככח לפני המועד מיתר לככח. חסיד (תענית כס.).

(ד) חסיד. חסיד דקדק מניק. שפוקין אילת למתת הדרי ומגלו וזה יו"ט. מי שאין לו אלא חלוק אחד. דלא כפילא דלא מנכח מפי המיתה, ואפילו ככח לפני המועד מיתר לככח. חסיד (תענית כס.).

(ה) חסיד. חסיד דקדק מניק. שפוקין אילת למתת הדרי ומגלו וזה יו"ט. מי שאין לו אלא חלוק אחד. דלא כפילא דלא מנכח מפי המיתה, ואפילו ככח לפני המועד מיתר לככח. חסיד (תענית כס.).

(ו) חסיד. חסיד דקדק מניק. שפוקין אילת למתת הדרי ומגלו וזה יו"ט. מי שאין לו אלא חלוק אחד. דלא כפילא דלא מנכח מפי המיתה, ואפילו ככח לפני המועד מיתר לככח. חסיד (תענית כס.).

(ז) חסיד. חסיד דקדק מניק. שפוקין אילת למתת הדרי ומגלו וזה יו"ט. מי שאין לו אלא חלוק אחד. דלא כפילא דלא מנכח מפי המיתה, ואפילו ככח לפני המועד מיתר לככח. חסיד (תענית כס.).

(ח) חסיד. חסיד דקדק מניק. שפוקין אילת למתת הדרי ומגלו וזה יו"ט. מי שאין לו אלא חלוק אחד. דלא כפילא דלא מנכח מפי המיתה, ואפילו ככח לפני המועד מיתר לככח. חסיד (תענית כס.).

(ט) חסיד. חסיד דקדק מניק. שפוקין אילת למתת הדרי ומגלו וזה יו"ט. מי שאין לו אלא חלוק אחד. דלא כפילא דלא מנכח מפי המיתה, ואפילו ככח לפני המועד מיתר לככח. חסיד (תענית כס.).

(י) חסיד. חסיד דקדק מניק. שפוקין אילת למתת הדרי ומגלו וזה יו"ט. מי שאין לו אלא חלוק אחד. דלא כפילא דלא מנכח מפי המיתה, ואפילו ככח לפני המועד מיתר לככח. חסיד (תענית כס.).

(א) ע"י הגי' כהני' ואלו' ני' רש"י ידעו נוסף. (ב) ג' כל דתקב צמניו רש"י ר' אמי' אחר כסס נמי כל שמתכנת ויחולל ס' וי'.

